Anul II Nr. 25

4 PAGINI 3 LEI

Număr de Paști

DUMINICĂ 20 APRILIE 194[illegible]

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI
Str. Popa Petre, 42 Etaj III
Telefon 2.33.55

ÎNVIEREA

DIRECTOR
TOMA VLĂDESCU

ABONAMENTE
Pentru particulari 200 lei pe an
Pentru autorități 1000 lei pe an

Inscris la Tribunalul Ilfov Registrul periodicelor sub Nr. 63/940

SĂPTĂMÂNAL DE POLITICĂ ȘI CULTURĂ ROMÂNEASCĂ

„EU SUNT ÎNVIEREA ȘI VIEAȚA..."

„Intristat este sufletul meu până la moarte"

de TOMA VLĂDESCU

Dintre toate cuvintele Mântuitorului, cel mai însângerat nu este poate nici strigătul de pe muntele Căpățânii — Tată..., de ce m'ai părăsit! — nici glasul ...l teribil când își surprinde dormind ucenicii, rugați să vegheze... Și poate nici chiar vorbirea ...i către Petru în ceasul ultimei părăsiri.

Dar este cuvântul, probabil, pe care Isus și-l spune par'că numai lui, ca să-l audă singur aproape — fiindcă nimeni n'ar fi putut să-l priceapă! — și care semnifică, dacă nu o ireparabilă despărțire, în orice caz un ...st imposibil, de resemnată durere, peste o lume care nu se mai putea mântui.

— ÎNTRISTAT ESTE SUFLETUL MEU, ...PÂNĂ LA MOARTE!

Lăsați un lung ecou după aceste cuvinte... Și ascultați cum tremură de depărtări liniștitele ...ații. E toată distanța noastră ...nă la aceste incalculabile ...curi, paradisiace, în care nimeni dintre noi n'a pătruns...

Dar nici un cuvânt, e sigur, n'ar ajunge să ne spună o mai ...ăncă dramă a Omului-Dumnezeu!

Călătorise în lume, și în suflete, — pretutindeni! Niciun ...lț nu-i rămăsese ascuns... Cunoscuse astfel dela omul-fiară, ...dârjit par'că să consume un ...mbru triumf de păcat, până ...a mediocrul indiferent, până la ...omițătoarea înclinare a inimilor pe marginile Luminii — ...est Nicodem cu taina întrebărilor lui din spre ziuă — ... și ...nă la cei mai buni dintre noi ...ri ne dăruim, dar fără puteri, și pentru cari țărmul luminat se pare că va rămâne vecinic inaccesibil. Dar i se arătase astfel lui Isus, mai mult decât tot, în această sublimă viață adolescentă, i se descoperise într'adevăr sângele nostru pătat, încărătnica noastră natură care nu moare, nici nu renunță!

Și acum, când ultimele ceasuri băteau, în frigul măslinilor de pe Getsemani, și în cea mai tainică rugăciune pe care nimeni n'a descifrat-o, despărțindu-se și de cei trei ucenici mai apropiați pe cari-i luase însoțitori, Isus lasă să se prelingă pe buzele-i supte de suferință, ca o anticipare a sângelui, cuvântul cel mai amar: Intristat este sufletul meu..., până la moarte!

Nu știe nimeni astăzi să spună care a fost rugăciunea lui Isus atunci, în dealul măslinilor, în livada de atâta singurătate în care nopți de-a rândul a stat de veghe cu ucenicii lui. Și noi am fi prea orbi, am fi prea închiși, ochii noștri n'ar vedea decât foarte puțin, dacă n'am surprinde aici decât măruntele rațiuni omenești. Firește Isus trăia și după modurile noastre pământene. El va fi avut să cunoască și durerea asupritoarei noastre naturi. Picioarele lui vor fi sângerat cândva pe drumurile din pustiu, buzele îi vor fi ars de cutropitoarea sete până în ceasul din urmă. Și Mântuitorul va cunoaște toate torturile cărnii în grozava nimicire a Crucii. Amestec de iubire, de necunoscută vieață și de pământ pieritor, sânge și azur luminat în același trup, îndoită substanță și suferință îndoită... Dar dintre acestea care să fi strigat atunci, în ceasul tainic din înfiorata livadă, și în atâta noapte în care nu mai era decât el? In care numai Isus trăia... dincolo de toate viețile pământești!

Ingenunchiat sub pomii cari tremurau cu el, pe acest deal depărtat, ca pe o imensă scenă a lumii în care el singur „ȘTIA", Isus are acest cuvânt sfâșiat ca un hohot în care drama oamenilor strigă poate pentru prima oară la cer:

— „Tată, de se poate, ceasul ăsta piară pentru mine!

Ar fi greu să credem că Isus se va fi gândit atunci să evite suferința cărnii, — pe care tocmai trebuia s'o dea și pentru care venise. El nu făcuse parcă decât s'o ceară oamenilor în toată predica lui implacabilă...

Dar iată această mărturisire care trecea neștiută prin lume, pe care Isus și-o spunea lui mai mult, pierind în aceste singurătăți, și care vine să dea mari sugestii în această „taină nedezlegată", cum numește Papini rugăciunea din Getsemani... „Sufletul" lui Isus, — el era întristat! Era întristat „până la moarte"... Și atunci iată suferința, — iată ceasul care trebue „să piară" pentru el! Era acest Dumnezeu înfrânt — grăbit să lepede o vieață care nu mai e lui... Dumnezeul acesta mai sigur și mai sărac decât nimeni pe lume... Atâtea oi pe care ar fi vrut să le-aducă i-au scăpat printre mâini, fără să le mai prindă — și acum când plecarea lui era hotărîtă, nu mai vedem decât un' Isus despuiat și gol, un Isus atât de sărac în aceste ceasuri ultime care grăbesc.

...„Intristat" într'adevăr, de ce? Fiindcă misiunea lui nu se împlinise—fiindcă se arăta imposibilă!

Lumea nu se desfăcuse din rădăcinile ei de păcat — el nu izbutise s'o smulgă — și niciun strop de Iubire pură nu lumina acum atâta rouă amară peste toate diminețile lumii. Pământul ăsta, de atâtea burueni de ură, nu-i mai spunea lui Isus decât acest teribil Neant, sub cerul par' că el însuși tot atât de gol. Și cu mâinile goale Isus va trebui să plece de pe aceste tărâmuri sterpe, de unde n'a putut să culeagă nimic... Dar de aceea tocmai ceasul ăsta, al cumplitei părăsiri în toată singurătatea, era cel mai greu — ceva esențial se frânge în rosturile suverane ale Lumii, cu Dumnezeul acesta fără puteri — și de aceea, „...Tată, de se poate, ceasul ăsta piară pentru mine".

Aceasta va fi fost durerea care se ridica atunci din amețitoarea livadă, între măslini, unde Isus învins trăia singur toate dezastrele noastre — iar această „tainică" rugăciune din Getsemani, ca un luminos mister apare purtând par'că sigiliul chiar al ceasului despărțit care va face pentru veacuri de-a rândul toată damnațiunea și tot blestemul umanității căzute care suntem...

Dar este de crezut că Dumnezeu se va fi îndurat de oameni, chiar în ceasul din urmă, cel mai greu, când totul părea să

fie pierdut... „Până la moarte", a zis Isus. Până atunci sufletul lui trebuia să rămână înnoptat. „Până la moarte" desigur fiindcă în ceasul acela era marea soluție, când Isus putea în sfârșit, liber de aceste pământuri ingrate, să redevină „El" însuș, etern, reintegrând condiția ideală și singura natură care-i e proprie.

Dar iată că minutul a fost grăbit... Umbrele Fericirii trebuiau să apară chiar din vieața aceasta, dincolo par'că de un orizont pierdut, prin toate aceste amare nopți ale lumii! Încă nu murise Isus. E ceasul când el se consumă pe cruce, când piroanele îi sfâșie carnea, când atâtea febre îl ap...u, iar sângele îl doare pe rănile vii — când buzele îi ard de aspra sete a morții. Atunci, iată! Ce strigăt se aude? Ce lumină nouă se face?

Ca un fior străbate prin lume glasul tâlharului bun: Isuse adu-ți aminte de mine... când vei fi în cer!

Un om l-a recunoscut așa dar. Acest vinovat al lumii noastre! Și nu mai cere nicio scăpare aici — dar pricepea altă viață acum. L-a văzut pe Iisus, și crede... Cere împărăția Lui!

Era strigătul pe care Isus îl va fi căutat în zadar până astăzi — pe care până în ceasul ăsta nu l-a putut găsi! Și acum sfărâmat se pleca din toate puterile spre crucea tâlharului de lângă el, tremură de glasul acesta auzit, — nu era marele lui triumf? — și cât de avid culege sufletul ăsta pe care nu l-ar mai fi putut aștepta!

— Chiar azi — chiar azi, fi-vei cu mine în Rai!

O! misericordie din ceasul din urmă — și primă caritate! Și fericit tâlhar, lucrător al ultimei clipe. Tu ai avut privilegiul să dai toate izvoarele pământului, pe buzele însetate și arse! Isus nu mai era singur. Dar ca și când s'ar fi îndurat de atâta durere, de marea suferință, este permis să credem că Dumnezeu a vrut să arunce în brațele sublimului răstignit acest suflet negăsit — pentru ca astfel Isus să nu vină singur, să aibă fructul lui, dar odată cu el să aducă și toate chemările și toate nădejdiile oamenilor.

...Fructul adevărat al Pământului.

* * *

Dar drama aceasta pe care am încercat aici atât de palid s'o dăm, și acest minut esențial al marei pătimiri, sunt chiar pentru viețile noastre comune elemente proprii celor mai grave reflecții. Ce suntem noi în lucrul nostru de adevăr, de „Bine"? Firește noi nu avem prea mari certitudini. Și nu prea știm pe lumea asta ce este Binele, nici Răul. Cred totuș că știm puțin ce este voința noastră de bine! In ordinea creștină, am zice că ea este faptul de a putea să uităm de noi, de egoismele, de orgoliul, de vanitățile noastre. Și astfel de a ne dărui celor mulți — minutul

liber în care am izbutit să ne topim în marea Iubire. Acesta este creștinismul, și acesta este tot „Binele" care în ceasul marilor căutări ne strivește de atâtea enigme... Dar dacă formele lui n'ar fi ușor să le spunem, noi știm totuș drumul până la ele. Este această înflăcărată despărțire de noi, acest fapt al marei dăruiri, când ființa noastră toată nu se mai arată par'că decât ca o pulbere de aur arzând în focul egal al Iubirii.

Și noi atunci nu suntem decât fragmente ale acestei sublime apariții, pe care de două milenii o privim în fiecare an pătimind, ca s'o regăsim mereu intactă și tot mai sus pe culmile înfiorate ale unei vieți unde nici un om n'a atins!

Dar din lucrul acesta al Mântuitorului, să facem lucrul nostru însuș — aceasta e misiunea pe care-o avem! Jertfa lui, suferința pe care-o vedem la care participăm — atâta de depărtați! — să fie totuș pentru noi, ca un semn din atâta imemorabil timp, o sacră „metodă"...

Să știm înfrângerile biruitoare, — și orizontul de alte primăveri, al sângelui dăruit. Când trista noastră vieață cu întunecatele ei fericiri, e totuș atâta de efemeră, atât de mediocră și de puțină, unde s'ar duce nădejdile — și din zbaterea asta atât de incertă, unde am găsi flacăra care nu se mai stinge?

Să știm atunci că lacrămile noastre sunt pe acest pământ apa sfântă care stropește, pentru adevărate recolte, rodul unic și rar al unei zile eterne... Dar mai ales să știm că nu vom birui niciodată, până ce nu vom fi fost „uciși" mai întâi de toate pietrele lumii — acesta e glasul care se aude astăzi din mormântul iarăș deschis al Mântuitorului și de pe crucea care din nou se ridică subt cerul vânăt de pe Golgotha. Câți din noi, în marea taină a ființei noastre, în sfântul secret al unor vieți neștiute, ne recunoaștem astăzi brațele pironite pe crucea asta? Necunoscuți și ignorați, umiliți sau uitați, dar plini de altă lumină, ar fi într'adevăr imposibil atunci să nu simțim o Primăvară care e a noastră — și să nu trăim cu adevărat Invierea.

Aceasta este „metoda" de care vorbim — această suferință, pătimirea aceasta, această lungă jertfă, calvarul în sfârșit pe care, pe acest trist pământ, ni-l impun deopotrivă și cei puternici și gloata! Lucrul nostru, ca să dureze, Biruința noastră cu un cuvânt — n'are altă condiție.

Și de aceea numai atunci când pentru Adevăr vom fi fost loviți, când darul ființei noastre va fi azvârlit, când vom fi luptat, dar nu se va ști — și vom fi întrebați: ce am făcut?... — când vom trăi în sfârșit pe drumuri părăsite ceasul rece al asprei singurătăți și vom simți noi înșine că „sufletul ne este întristat, până la moarte", abia atunci desigur, închizând ochii fără regret peste o lume nemernică, vom putea murmura numele lui Isus, cuvântul lui Ioan.

— EU SUNT ÎNVIEREA ȘI VIEAȚA!

Adevărata vieață — a Invierii...

Sărbătoarea ziarului nostru

Marea sărbătoare creștinească de astăzi patronează ziarul acesta care sub semnul **Invierii** *și-a ales să lucreze și să apară. Au trecut mai bine de șase luni de zile peste strădaniile noastre de aci, — dar astăzi nu este pentru noi fără o pioasă emoție această regăsire în timp cu ziua marei jertfiri, a triumfalei Biruințe deopotrivă, care ne-a dat prima semnificație și primul îndemn.*

Se vor fi găsind pentru afirmarea unui ziar titluri mai insinuante și mai sonore, cum de pildă atâtea pe care le vântură strada — și care poate se adresează mai direct buzunarelor unor cititori grăbiți după informația rapidă și după senzațional... Nu acesta era însă nici rostul nostru, și nu era desigur nici misiunea în care să ne recunoaștem destinul! Dar când noi voiam pentru lupta noastră sufletul cititorului mai întâi — firește că INVIEREA era cel dintâi strigăt pe care l-am fi putut găsi!

Să nu se caute de aceea ieftine simboluri, atât de mult la îndemâna oricui... Dar, cum se explică în articolul nostru de astăzi, pentru noi, pentru tot lucrul omenesc, INVIEREA este drumul arzător pe care ne-am hotărît să mergem. Și în aceeași măsură este o adevărată metodă. Este obligația de jertfă, de sacrificiu, este conștiința pătimirii care închide în ea, singură, toate sensurile adevăratei vieți... Să știi să ai împotrivă pe cei puternici ca și pe cei mulți, și — lapidat de toți dacă trebue — să știi să rămâi tu însuți, egal, cu sufletul nepătat și acelaș...

In scurtul timp de când apare, ziarul nostru își caută astăzi titlurile INVIEREI — și este fericit să creadă că le poate găsi!

Dar dacă, într'un timp, cei puternici n'au vrut, sau n'au putut să cunoască dăruirea noastră de aici, iar dacă cei mulți s'au ridicat cu revolverele chiar până la fruntea care se sbate în casa aceasta — și care nu le-a fost niciodată ostilă — cu atât mai mulțumiți suntem că **după aceasta** *am izbutit să iertăm, dar mai ales ne-am priceput să IUBIM, și par'că mai mult, atât pe unii cât și pe alții...*

Drumul „INVIERII" aceasta este. Așa va continua.

Și de aceea în noaptea aprinsă de atâta luminat mister, când peste inimi tulburate clopotele Biruinței vor suna cu accentul lor de aramă, chemându-ne pe toți la marea nădejde a vieței, noi, ca în fiecare an, vom cer eflacăra noastră din marea lumină și vom putea spune tuturor în numele acestui ziar — atât prietenilor cât și dușmanilor dacă sunt, — le vom putea spune liniștiți, cu toată iubirea, dar mai ales cu toată credința:

— Christos a înviat!

Citiți în pag. 4-a

IN ATENȚIA LEGIONARILOR CINSTIȚI

PAGINA STUDENȚEASCĂ

MESAGIUL INVIERII

In toată dramatica agitație a Fariseilor și Cărturarilor, cari-și vedeau prăbușite schelele credinții într'un Mesia instaurator al domniei Iudaice, în toată deslănțuirea concertului de ură fanatică stăruie semnificativ conturarile de lumină ale unei neîndurări chinuitoare, fulgerul unei tresăriri de conștiință. Și totuși nimeni nu a vorbit ca omul acesta.

Dincolo de sectarismul dogmatic și național, peste rezistența disperată a prejudecăților devastate se proectează eternul invincibil al sufletului uman, care oricât de afundat în păcat, nu a putut să se elibereze de mirajul, de farmecul sublim al aceluia care vorbea pentru o lume, dar care venea să aducă în resonanțele seducătoare ale cuvântului său, mesagiul unei alte lumi. Este o frumusețe care vorbește, care farmecă și chinue, care te înlănțue, care-ți turbură și-ți răpește pentru totdeauna repaosul liniștii, dar pe care o simți cu atât mai mult cu cât caută s'o înfrângi, s'o uiți și să o înlături.

Cu atât mai mult va fi fost frumusețea negrăită a cuvântului lui Iisus rostit ca nimeni altul, cuprinzând ca niciodată în lumea aceasta frumusețea adevărului. Cuvântul lui Iisus a fost cuvântul dela început, deci cuvântul lui Dumnezeu, deci adevărul etern întrupat în frumusețea neîntrecută a cuvântului. Și nimeni din cei ce l-au auzit în vremea aceia, ca și ieri ca și astăzi, ca totdeauna, nu a scăpat cu liniștile umane nebiruite și necutremurate așa cum numai eternitatea, cum numai conștiința pe radicalul iordul poate să le birue și să le cutremure. Cuvântul lui Iisus liniștise furia mărilor, demolise uraganul vânturilor, turburase prin accentele lui ineiabile pe umili ca și pe bogați, pe regi ca și pe ultimul muritor, învinsese implacabilul morții, îi aduse misterul vieții adevărate.

Prin glasul lui sublim Iisus rostea mesagiul mântuirii, chemarea omului acolo unde îi indică originile și destinul său. Prin vibrațiile și armoniile sale negrăite, grație eternității cobora în lume, iar lumea se reintegra în cadrul predestinării sale divine.

Intr'adevăr, nimeni nu a putut vorbi ca El, ca omul acesta, cum spuneau într'un acces de panică, într'o teribilă răbufnire de conștiință iudeii.

Dar eternitatea cuvântului Său s'a relevat prin faptul supra firesc al învierii din mormânt. „Cu moartea pre moarte călcând" Iisus întregește capitolul, seria divină a actelor sale de adevărat Fiu al lui Dumnezeu, încoronează prin strălucirea învierii opera salutară a mândriei umane.

Prin faptul învierii Iisus trebuia să intre definitiv și eloquent în patrimoniul de salvare al umanității. Mirajul și frumusețea inefabilă a cuvântului este depășită de strălucirea puternic desfășurării cuvântătoare a învierii. Și dacă prin sublimul cuvântului său, dacă prin nuanțele profetice ale vestirii sale se întrevedea măreția Regelui Regilor, prin faptul învierii divinitatea îi apare în toată plenitudinea și omnipotența sa. Frumusețea cuvântului, sacrificiul suprem pentru îndelunga iubire de oameni triumfă final prin ridicarea din morți.

„Cuvântul" lui Iisus cu tot miracolul lui transfigurator, cu toate atributele sale de pantocrator nu se poate releva, nu putea să-și destăinuie dumnezeirea numai prin cuvântul rostit. Iisus și-a afirmat veșnicia prin cuvântul rostit pe limba tuturor neamurilor de ieri și de totdeauna, învierea sa din mormânt pe care o prezisese mai înainte și pe care o săvârșea pentru mântuirea tuturor.

Iisus nu mai vorbea aici aramaica, nu mai vorbea numai apostolilor sau mulțimilor strânse lângă lacul Ghenizaret sau Vitezda, nu mai vindeca pe fiica lui Iair, sau scula din mormânt pe Lazăr, fratele Martei și al Mariei.

Prin învierea din morți, adevărul Iisus, nu mai exprima numai adevărul ci se descoperea el însuși: marele adevăr. Pin actul înfrângerii morții, vorbea Dumnezeu pe limba tuturor neamurilor, se adeverea profundul și emoționantul început al evangheliei din noaptea de înviere: La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. Cuvântul Iisus s'a dovedit a fi dela Dumnezeu prin cuvântul său, dar s'a afirmat ca însuși Dumnezeu prin învierea sa. Și mai înainte de a fi fost tradus în limba tuturor neamurilor cuvântul său, el s'a adeverit și s'a impus conștiinței tuturor popoarelor prin actul restaurator și salutar și redemptorie al sculării din mormânt.

Invierea rămâne proba ultimă a dumnezeirii lui Iisus și permanentul mesagiu adresat oamenilor de către Dumnezeu. Dar câtă tristețe ne cuprinde mai ales astăzi când omenirea urcă în nutil Golgota durerilor voluntare și uită mesagiul mântuitor al învierii. Omenirea mai mult ca totdeauna uită acum pe Iisus, îl răstignește încă odată și alege ca odinioară neamul jidovesc pe Varvara.

Și totuși dincolo de sabia ridicată a lui Lucifer mesagiul învierii cheamă încă odată lumea la mântuire!

MIRCEA RUȘAVAȚ

Cea mai mare intrecere dintre artiștii plastici italieni se va disputa la Milano la 24 Mai

Milano, — Cea de a III-a Expoziție a Sindicatului național fascist al Artelor frumoase va avea loc în primăvara aceasta la Milano.

Pe temeiul unui criteriu inspirat din conceptul sindical toți artiștii fiind socotiți în Italia pe acelaș plan, trebue să supună operele, în vederea acestui eveniment, juriilor interprovinciale ,însunt numai academicieni și ,marile premii naționale".

Academia Brera a fixat pentru această expoziție premii în valoare de 120.000 lirete

Din rațiuni tot de ordin sindical artiștii diferitelor regiuni se vor organiza în grupuri cărora le va fi hărăzită câte o sală. In afară de secțiile pe regiuni vor mai fi secții de gravură, grafică publicitară, frescă, medalistică, miniatură (enluminură), acuarelă și artă decorativă.

Pentru rațiuni de ordin technic inaugurarea Expoziției a fost hotărâtă la 24 Mai. (Bit).

Paștele noastre refugiate către frații de aici

Mă pogor în amintirile mele basarabene și cu pribegia multiplicată a atâtor frați, în pragul învierii, din sbuciumul sufletului nostru, vă trimitem, frați ce ne-ați îmbrățișat pribegia, gândurile noastre toate.

Nouă, prieteni dragi, amintirile nu ne mai invocă Paștele „în satul vesel cu căruțile 'nălbite, cu pomii plini de floare, cu aur în streșini.

La casele noastre cerdacul e închis, obloanele sunt trase iar pe prispele reci, maică sau surioară, în năframă cernită cu Isvod românesc varsă lacrimi înșirându-le în crugul trist al vremii.

Stelele cerului nostru privesc cu melancolie o noapte ce nu se mai sfârșește par'că; clopotele înflorate tac, nu se mai ciocnesc ouă încondeiate într'u' noroc, iar făcliile stinse acum nu mai urcă dealul spre biserica luminată — altădată — de bucuria copiilor și de rugăciune.

Toate copilăriile noastre îmbătrânesc în durerea copiilor de acolo!

Năvala atâtor gânduri ne apasă!...

Copiii nu-și mai au sărbătoarea lor cu flori și scrânciob, iar

pasul feciorilor n'o să mai pogoare vesel spre horă. Busuioc, calapăr și banul Domnului, flori vechi cât neamul și triste ca și ușile bisericilor zăvorite, numai ele, în buchet, se mai strâng în mâna fetelor cari „de Paștele ista n'o să iasă la joc".

Livezile par'că nu se mai înving cu verde cordon, butașii de poamă se uscă, iar florile inimii și ale dragostei flăcăilor noștri se ofilesc.

Pe câmpiile arse și posomorâte ne cadelnițează un vânt amarnic de trist iar cu el ne sosesc de peste hotar îenături de dor și de jale.

E o poruncă pentru frați, e chemarea noastră a tuturora. E un sublim poem ce l-am întâlnit în paginile istoriei noastre și-l auzim din gurile de piatră și bronz ale atâtor socluri.

Noi cei pribegi, ale căror mame trăiesc, din dezastru ca alte menese cu bobii atâtor tristeți și dureri, stăm lângă statui și în această absență a atâtor „tineri și bătrâni" desfigurați de antie, ne mângâiem că par'că bronzurile încep să-și agite colțurile iar săbiile se trag din teacă.

Noaptea paștelui nostru începe să se luminează.

Se aprinde un foc în beznă, iar ochii lui aprigi se uită spre tinerețile noastre: E Invierea tuturor răstigniților neamului românesc.

Hristos a înviat
D. CAZACU

STUDENȚIMEA
— Doleanțele ei —

cei lipsiți de mijloace. Ori cât de strălucit exemplar ar fi, nu poate învinge greutățile legate de existență, cari anihilează și elanul și energia.

Din nefericire viața devine pe zi ce trece mai grea! A fi student, cu durere o spunem, este azi un lux. Satele nu-și mai pot trimite fii la învățătură.

O simplă socoteală poate fi edificatoare!

Nu se mai poate găsi o cameră cu chirie, în care să se poată trăi omenește, sub 1000 lei lunar. Masa costă și ea minimum 1500 lei. Socotind anul școlar numai la 8 luni de zile revine, casa și masa 20.000 lei. Se mai adaugă la aceasta: cel puțin un costum de haine pe an, care abia poate fi făcut cu 4500 lei; o pereche de ghete lei 1000, plus pingele de 600 lei, lingerie de cel puțin 1000 lei și un abonament la tramway 1600 lei. Numai strictul necesar se ridică la 29.000 lei, ceia ce revine 3600 lei lunar.

Dar cheltuielile cu școala? Cursuri, caete, hârtii pentru desenuri, tușuri, compasuri, etc etc. Până și taxa școlară a făcut unele salturi, destul de mari, la unele facultăți ajungând la 5000 lei.

La cei 3600 lei se mai adaugă încă 1000—1500 lei lunar. Orice om de bună credință trebue să recunoască cinstit, că 37.000 până la 40.000 lei pe an, pentru întreținerea unui singur copil în Universitate este extrem de mult. Ce venit trebue să aibă un părinte ca să rupă din el 4000 până la 5000 lei lunar, pentru a-și face datoria de părinte și a-și întreține fiul în școală. Și în câte familii nu sunt câte 2-3 și chiar mai mulți copii, cari își cer dreptul la viață.

Pentru remedierea acestui rău s'au înființat bursele studențești și căminele. Dar felul în care s'au împărțit în acest an a fost tot atât de dezastruos ca și în anii trecuți, cu singura deosebire că s'a favorizat numai o anumită categorie de studenți. Nu prin Federație sau prin alte organe pur studențești trebue împărțite, ci prin rectorate sau decanate, singurele în drept de a le acorda după lipsa mijlocelor de întreținere ale solicitanților, fără să aibă în vedere alte criterii de natură politică sau școlară. Trebuesc ajutați numai cei lipsiți de mijloace, cu examenele luate în termenele regulamentare. Nota să fie un ultim criteriu în această problemă. Studiul în lipsuri și în mizerie, cu stomacul mai mult gol, este aproape imposibil.

Și tot în legătură cu această problemă de ordin material, mai este și frecventarea obligatorie a cursurilor. Nimeni nu poate susține ca frecventarea să fie pur și simplu la discreția studentului. Dar trebue să se țină seamă și dej el.

Sunt facultăți unde cursurile țin zilnic dela 8—12.30 și dela 2.30—6 și chiar 7 seara. Așa este programul Facultăților Sc. Politechnice, unde 1 an ce zile

In decursul vremurilor studențimea a fost totdeauna cel mai sensibil indicator al noilor orientări istorice și sociale.

De aceea s'a socotit studențimea ca tot ce poate avea un neam mai curat, mai bun, marea speranță a viitorului.

Studentul, ca individ poate greși. Așa se explică prezența unora în mijlocul răsvrătiților descreerați, din silele de dureroasă aducere aminte.

Studențimea în ansamblul ei, cu sinceritatea, desinteresarea și patriotismul necontestat de nimeni, nu poate greși. Nu poate fi contra ființei Statului. Ea este acolo unde Țara o cere, cu idealurile ei adânc sădite în suflet.

Studențimea știe că Generalul Antonescu, Conducătorul Statului, în aceste clipe grele și colaboratorii săi o înțeleg.

Adevărații studenți, crescuți în ideea naționalistă și creștină nu sunt vinovați cu nimic; conștiințele lor sunt curate.

De aceea, cu fruntea senină, nu cer decât ceiace merită și sunt convinși că li se va da: Dreptate!

Doleanțele studențimei sunt aceleași de ani de zile. Au sperat că li se vor acorda și lor câteva clipe de atenție, că vor fi ascultați în plângerile și năzuințele lor.

Prima și cea mai grea problemă este aceia a căminelor și a burselor.

Ori cine și din orice clasă socială ar fi, are idealul de a fi student. Curajul de a te avânta în Universitate, cu dorul de a munci și a ajunge ceva în viață, se plătește adesea scump de se face teorie și numai o lună practică.

Un student ori câtă putere de muncă ar avea, este extenuat după 8 ore de școală, la cari se mai adaugă și 4 drumuri pe zi, destul de lungi și obositoare pentru marea majoritate. Zilnic 8 ore pe bancă, nemișcat, cu styloul în mână și cu atenție încordată, nu poate duce decât la o extenuare fizică, împiedicând normala acumulare a cunoștințelor. Ajuns acasă, frânt de oboseală, nu se mai poate apuca de lucru. Dar câte lucrări nu sunt de făcut și acasă!

Trebue pentru aceasta puteri supranaturale. Și astfel lucrările rămân în urmă, materia se aglomerează, iar în preajma examenelor, studentul surmenat din timpul anului, nu mai poate face nici un efort. Astfel se ajunge la un procent minim de promovați și aceia destul de slab pregătiți.

Dictonul strămoșilor noștri: „o minte sănătoasă într'un corp sănătos", nu trebue uitat.

Numai un om sănătos la trup și la minte poate fi folositor Patriei.

Idealul nu poate fi a scoate o generație „tobă de carte" cu diploma în buzunar și cu plămânii în batistă.

Căci din păcate, programele supra încărcate, traiul în aerul nesănătos al sălilor de curs de dimineața și până seara, nopțile pierdute cu lucrările de acasă, numai aici poate duce.

Dar problema frecvenței obligatorii, mai are, după cum am spus, și un aspect material.

Mulți, foarte mulți studenți reușeau, fie printr'o meditație, fie printr'o slujbă, să-și câștige o parte din cheltuielile necesare întreținerii. Era o ușurare nu numai pentru el, ci și pentru părinții săi, cari, nu se știe cu câte sacrificii reușeau să-l trimită la învățătură.

Acum, când viața e cu mult mai grea, timpul nu-i mai permite. E o greutate în plus!

Nu trebue să fim rău înțeleși. Nu suntem pentru o totală lipsă de control a studențimei. Dar credem ce se pot găsi și alte mijloace mult mai practice pentru supravegherea ei; iar de nu, fixarea unui procent care să reprezinte numărul ședințelor la care studentul să fie obligat a lua parte (de exemplu 1/2 sau 2/3 din numărul ședințelor la fiecare obiect). Iar bibliotecile, laboratoarele, etc, să fie tot timpul deschise, pentru a fi o ușurare a studenților.

Ar fi, în acest caz, o libertate nu prea mare, care ar înlesni cu mult activitatea studenților și, credem, că ar da rezultate mult mai bune ca până acum.

Dar nu mai suntem cei în drept să dăm soluțiuni practice.

Datoria noastră de gazetă în care și tineretul are cuvântul, este numai să aducem la cunoștința celor în drept aceste probleme, a căror soluționare suntem sigur că nu va întârzia.

M. POPESCU

Rectificare

Articolul „O expresie des întrebuințată și rar sau fals conturată: „Criza tineretului", din numărul trecut al paginei studențești a fost datorit d-lui Aurel P. Savin.

Urare studențimii

De două mii de ani această veste a Invierii e mesagiul trimis de primăveri, vieților noastre mici și de atâtea ori iremediabil de triste.

In anul acesta, mai semnificativ decât în alte dăți, ne-o trimite ca un simbol al nădejdilor și izbânzilor.

Urăm tinereții universitare, colegilor noștrii de sbucium și ideal ca Paștele Bisericei noastre strămoșești să fie, cum a fost totdeauna mesagiul înțeles al înfrățirii și unirii în jurul iubitului nostru Rege și providențialului nostru Conducător.

Hristos a Inviat!

Un îndemn și o siguranță pentru viitor: Invierea Domnului!

Intr'o vreme când apostazia și atrocitățile de tot felul au pus stăpânire pe sufletele oamenilor, iar înfrățirea popoarelor se caută a se face fără Evanghelie, figura blândă și senină a Mântuitorului sfârma din nou lanțurile întunericului și dă de o parte piatra pe care astăzi fărădelegea a așezat-o peste numele sfânt al Lui, dând strigare de isbândă celor ce caută spre El: Hristos a înviat.

Ca și altădată inima noastră se îndoliază iar sufletul nostru se umple de mâhnire văzând cum însuși Fiul lui Dumnezeu pătimește pentru adevăr. Dar aceste dureri și mâhniri nu vor fi zadarnice căci Invierea Lui ne va însenina și ne va bucura inima.

Și dacă de astă dată durerea ne este mai cumplită decât odinioară, dacă Țara întreagă pătimește, iar parte din ea se găsește răstignită de minciună și fărădelege, amintirea Invierii Domnului ne dă puterea și dârzenia, de a înfrunta eroic, dumnezeiește dacă vreți, aceste grele suferințe — și de a duce pe umeri crucea răstignirii spre Golgota jertfei supreme, pentru a ne putea bucura mâine de înviere, de marea Inviere a Neamului românesc.

Țara noastră prin trecutul ei stă nezovăitoare mărturie despre dragostea și ocrotirea pe care Dumnezeu i-a dăruit-o de-alungul vremurilor.

Dumnezeu a voit ca în toată lumea să nu existe un popor care să se fi născut creștin, fără numai poprul românesc.

Am uitat acest lucru și am dat mai degrabă ascultare răutății, pizmei și dezarădăciunei. O constatăm astăzi, cu nemărginită durere, când Dumnezeu ne-a pedepsit pentru mulțimea păcatelor noastre.

Dar tot El în marea Lui bunătate, care nu voiește moartea păcătosului, ci mai vârtos îndreptarea lui, ne chiamă la mântuire.

Dacă pentru fărădelegile noastre și-a întors privirea Sa ocrotitoare dela noi și ne-a lăsat să cunoaștem iarăși pribegia și durerea, pentru suferința și căința noastră ne va face ca și ieri părtași darurilor Sale sfinte, care să ne învie la viața adevărată.

Astăzi Patimile și Invierea Mântuitorului nu ne sunt numai amintiri menite să ne cutremure ființa și să ne înalțe sufletul spre îndurare, ci aceste sfinte amintiri prin reflexul lor în durerea prezentului constituesc certitudinea [illegible] glorioase.

Astăzi neamul pătimește, dar mâine va învia. Și ca învia prin tinerețea imaculată a fiilor lui.

Va învia prin acest tineret care trăește cu toată intensitatea sbuciumul vremurilor tragice de astăzi, dar cu neclintită credință în nădejdea învierii de mâine.

Pentru aceasta, porunca ceasului de față este să ne reînălțăm la Dumnezeul părinților noștri, care sigur ne poate da puterea și siguranța zilei de mâine.

Fie ca săptămâna Patimilor Mântuitorului Iisus să ne dea tăria necesară pentru a purta fără șovăire crucea suferinței, iar lacrimile noastre de astăzi, să rodească mâine, lumina cea nebiruită a învierii, care să ne călăuzească pașii și sufletele noastre spre supremul ideal: biruința asupra răului și de reînviere a dreptății și adevărului pe plaiurile Patriei noastre.

Iată dece pentru noi Invierea Domnului este astăzi îndemn de a nu șovăi în fața suferințelor și în acelaș timp, este siguranța că aceste suferințe vor așeza pe fruntea Țării, însângerată de spinii fărădelegilor și nedreptăților de tot felul, aureola răsplatei dumnezeești.

Iar sufletele noastre vor face să răsune puternic, din adâncurile curate ale inimii lor, strigarea creștinească de biruință: Hristos a înviat. Adevărat a înviat cu convingerea fermă că astfel își strigă și asigură propria lor înviere, iar prin ele Invierea Neamului într'o viețuire de dreptate și înfrățire.

Și ca noi frământă și gândesc atâtea suflete curate de români, care fiecare în colțul inimii lor își umezesc ochii pentru patimile Domnului și-și înseninează sufletul odată cu Invierea Lui.

Nici pe ei să nu-i uităm, ci să ne întoarcem gândurile și privirea noastră, la duioșia acestor țărani, căci numai ei trăesc patimile și Invierea Domnului în toată sublimitatea lor și ei sunt singurii care ne pot străjui în drumul nostru de reînviere a hotarelor și vetrelor noastre strămoșești.

Pe ei să-i căutăm deci, în aceste zile de restriște, așa cum ochii de profet ai lui Octavian Goga îi căuta în preajma Invierii: „Mâine sunt Paștile și-mi trebue doi ochi de țăran ca să pot citi în ei farmecul Invierii"...

AUREL P. SAVIN

Răspunsul studenților ieșeni
la scrisoarea camarazilor lor bucureșteni

DRAGI CAMARAZI,

Vă răspund la scrisoarea ce ne-ați adresat-o, care ne-a prilejuit momente de mulțumire sufletească, gândindu-mă la vremurile nu prea îndepărtate, în care nu se putea vorbi și mai ales, nu se putea scrie de profesorul A. C. Cuza. Zeci de ani, el a avut de îndurat atacuri înverșunate pornite din toate părțile împotriva lui.

In el, au lovit deopotrivă și democrații judeo-fracmasoni și acei care susțineau că sunt naționaliști, căci și unii și alții au urmărit acelaș scop, suprimarea morală a aceluia, care avea vina de a fi aprins în inimi flacăra albastră a naționalismului. Insă, dacă scopul le-a fost acelaș, armele folosite pentru realizarea lui au fost diferite.

Primii, au mobilizat împotriva marelui apostol, toată presa ce o aveau la îndemână, deslănțuind ani dearândul o campanie violentă, plină de insinuări și injurii, care trebuia să-i sfarme popularitatea. Dar cum s'au mulțumit cu atât, profesorul A. C. Cuza trebuia înlăturat dela catedra universitară, trebuia îndepărtat de studențimea căreia el i-a deschis ochii nu și lucrul acesta nu a întârziat, el s'a înfăptuit cu ajutorul senatului universitar și cu binevoitorul concurs acordat mărinimos de d. dr. C. Angelescu, ministrul de atunci al instrucțiunii.

Spre deosebire de acestea, secunzii, adică cei ce țineau să se numească naționaliști, au utilizat împotriva lui A. C. Cuza o metodă mai sistematică și anume, bârfirea pe ascuns în cercuri restrânse dar multe la număr și complotul tăcerii în presă. Se scria despre naționalism, se scria despre personalități de improvizație recentă, dar nu se scria nici o vorbă măcar, despre acel care a desfășurat steagul naționalismului chemând la luptă sub faldurile lui pe toți Românii. Așa era cuvântul de ordine.

Zădarnic au încercat aceia să se mândrească cu penele păunului, naționalism fără A. C. Cuza nu se putea înfăptui, era absurd că cineva să-și fi putut închipui aceasta.

Profesorul A. C. Cuza nu putea fi nici înlăturat, nici trecut cu vederea. Vremea ne-a arătat, ceeace noi știam dealtfel dinainte. Dragi camarazi, ne-am amintit fără să vrem, acum, când privirile și speranțele voastre se îndreaptă către Iași, de timpurile vitrege care s'au dus.

Chemarea voastră, camarazi din capitala țării, de a ne uni într'un front comun, este o veche dorință a noastră pe care ne-am manifestat-o de nenumărate ori, e drept nu prin coloanele ospitaliere ale vreo unui ziar, fiindcă de vreo trei ani n'am mai avut această posibilitate. Insă neîncetat ne-am străduit să realizăm unirea studențimei. Noi am luptat pentru alcătuirea acestui front, fiindcă am dorit o studențime care să respecte valorile, tradițiile neamului și morala creștină, trâmbițată și speculată în nenumărate discursuri și publicațiuni demagogice, dar spre nenorocul acestui neam, nepracticată.

Glasul nostru, al ieșenilor, care a chemat în repetate rânduri studențimea la formarea unui singur bloc național-creștin, n'a avut ecoul așteptat. Se părea că sbuciumul lor n'a fost înțeles.

Iată însă că scrisoarea voastră vine să ne desmețească frunțile, să ne lumineze fețele și să ne veselească inimele, care au primit cu căldură și bucurie, apelul vostru de unire.

Inițiativa acestui gest ne vorbește dela sine, și ce altă semnificație poate să aibă, decât că sunteți pătrunși de stringenta necesitate a unirei forțelor studențești într'un singur corp.

Fiți siguri că veți găsi la noi cea mai largă și sinceră înțelegere și cel mai neprecupețit sprijin căci prea multă vreme așteptăm clipa aceasta, a unirei noastre.

Pentru isbânda idealurilor noastre sfinte, dragi camarazi, mâinile noastre să se strângă, pentru ca să nu se mai despartă niciodată.

TRAIAN P. COROȘ

Tristeţea Gheţimanilor

Niciodată tristeţea, acest sentiment inevitabil al sufletului şi vieţii umane nu a atins proporţii mai covârşitoare ca în drama expiatoare a Mântuitorului Iisus.

Impresionantul peisagiu evanghelic este încoronat din tot ceeace tensiunea conştiinţei umane poate să dea mai profund şi mai sguduitor sub raportul tristeţei.

Şi cine s'a simţit vreodată strâns în legăturile unei tristeţi infinite nu şi-a putut afla vreodată altă consolare decât transpunându-se într'un moment demian aureola nimbat de cercul celei mai adânci şi mai pure tristeţi.

Şi dacă întreaga viaţă a lui Iisus este întruparea perfecţiunii umane, aceiaşi viaţă este fără îndoială întruparea tuturor sentimentelor care preced zenitul durerii umane şi finalul ei inevitabil, moartea.

Drama de pe Golgota constitue apogeul durerii umane iar momentele petrecute de Iisus în grădina Gheţimani împletesc cea mai sguduitoare şi mai tragică tristeţe care s'a conturat vreodată real sau imaginar în lumea aceasta.

Incă dela suirea lui Iisus şi a apostolilor către Ierusalim, fiindcă era Paştele ebreilor vălul tristeţii se agitase crescând peste sufletele celor doisprezece ucenici ai marelui Galilean.

Iisus vesteşte prinderea, judecarea, pătimirea, moartea şi învierea cea de a treia zi. Valul infinit al unei iremediabile tristeţi loveşte sufletul sbuciumat al apostolilor. Ardoarea, patima cu care Petru afirmă că îl va urma până moarte şi replica desolantă pe care Iisus o dă celui mai vârstnic dintre ucenici: „Amin zic ţie, nu va cânta cocoşul de trei ori şi te vei lepăda de mine", este expresia celui mai puternic şi mai deprimant ton de tristeţe, cel mai sguduitor şi mai dramatic peisagiu sufletesc. Apostolii cred şi presimt marea plecare, iremediabila tristeţe a despărţirii de învăţătorul ter şi nu se pot consola cu toate că Iisus îi asigură de permanenţa, de veşnicia lui prezenţă.

Ucenicii au fost cuprinşi de o adâncă şi chinuitoare tristeţe pe care nu o poate egala nimeni şi nimic în această lume. Vor fi fost trişti şi elevii lui Socrate atunci când genialul şi marele maestru al cugetării umane rostea către ei ultimele cuvinte ale marei lui despărţiri, trişti vor fi fost elevii lui Aristot sau admiratorii lui Kant, atunci când luminile nepieritoare ale geniului lor se prelingeau pe cealaltă versantă a vieţii, triste vor fi fost şi sufletele atâtor dintre noi atunci când destinul necruţător al morţii a smuls fulgerător pe vreunul din acela prin care se proectase şi se conturau aspiraţiile vieţii noastre!

dimensiunile. Paroxismul triteţii este sugrăvit însă în grădina de chedr a Gheţmanilor. Este momentul imediat care purcede drama judecăţii şi a pătimirii, sunt clipele ultime pe care Iisus le mai petrece cu apostolii înainte de a porni pentru totdeauna pe drumul ce duce spre „dreapta Tatălui".

Insuşi făptura umană a lui Iisus se confundă cu hotarul clipelor cari îl vor trece dincolo de lumea pe care a iubit-o atât de mult. In liniştea serii, în murmurul apelor Cheronului, în şopitul frunzelor de chedru Iisus îşi intonează cea mai fierbinte rugăciune care a pornit vreodată de aci de pe pământ,

„Treacă şi dela Mine paharul acesta Părinte"...

Apostolii dorm hoinuiţi şi obosiţi de sbuciumul celor ce au să se întâmple şi tresar ca dintr'un vis urât atunci când Iisus îi deşteaptă şi mustră:

Paroxismul tristeţii este sugrăvit însă în grădina de chedri a Gheţimanilor. Este momentul imediat care purcede drama judecăţii şi a pătimirilor Golgotei!

In momentele tragice din grădina Gheţimani se concentrează toată tristeţea din lume!

Suferă parcă toată lumea, fiindcă toată lumea avea să se împărtăşească din preţul acestei mari suferinţe!

Cuvintele lui Iisus — „Întristat este sufletul meu până la moarte" cuprind esenţa cea mai puternică a tristeţii. Este prologul marelui calvar pe care firea umană a lui Iisus trăieşte într'o supremă încordare. Iisus îşi ia rămas bun dela lume, dela apostoli: dela toată firea pe care avea s'o răscumpere cu preţul suferinţii Sale.

Este emoţionant şi tragic, simţi cum legăturile tristeţii se strâng împrejurul sufletului!

Un imens suspin cât lumea cu suferinţa şi păcatele ei străbate întreaga fire, oftează în pieptul lui Iisus! Iisus se roagă cu lacrămi, îşi apleacă îndurerat capul pe o stâncă a grădinii şi ramurile chedrilor se apleacă peste El vrând parcă să-L mângâie, să-L ocrotească...

E noapte şi tristeţe... A bătut ceasul suprem al calvarului şi Fiul Omului va fi răstignit de oameni pe preţul celor 30 de arginţi daţi lui Iuda... Au venit oştile lui Iuda şi Mântuitorul a fost luat spre judecată. Apostolii au rămas singuri în noapte şi în viaţă...

Privesc înduraraţi în urma lui Iisus care pare că duce spre marele tribunal suprema probă a crucii mântuitoare!

Grădina Gheţimani rămâne locul durerii umane, simbolul suferinţii consacrat de preludiul marelui calvar salutar şi expiator al lui Iisus.

MIRCEA POPESCU

Polemici de actualitate

In numărul trecut al „Invierii" am desbătut pe larg problema exproprierii urbane a jidanilor. Ne exprimam cu acea ocazie recunoştinţa faţă de doui oameni poolitici cari au înfăptuit această mare reformă: A. C. Cuza care a pregătit-o prin cei cincizeci de ani de luptă fără preget şi generalul Antonescu cel ce a tradus în fapt acest mare deziderat al naţiei. Ne permiteam atunci să intervenim cu oarecari sugestii în ceea ce priveşte categoriile sociale ce vor avea de beneficiat după urma exproprierii decretate. Şi ceream noi, cu tot respectul cuvenit, ca să nu fie uitaţi muncitorii. Pentru această intervenţie, am fost recompensaţi cu numeroase mulţumiri din partea muncitorimei.

Nu le oprim pentru noi. Le împărţim cu toţi fraţii de luptă cuzistă.

Ne-am făcut o intimă datorie faţă de muncitorimea creştină, după cum ne vom face-o şi faţă de alte categorii de Români ce-şi au dreptul la oarecari reparaţiuni materiale. Aşa de exemplu, va trebui ca să nu fie uitaţi nici refugiaţii, ce suspină astăzi după gospodăriile lor părăsite. Fiind împroprietăriţi, se va pune capăt peregrinărilor acestor mucenici dela un capăt la altul al Ţării.

In felul acesta ei vor fi într'o măsură oarecare răzbunaţi şi faţă de mişelia săvârşită de jidanii din Basarabia cu ocazia evacuării, mişelie pe care noi n'am uitat-o.

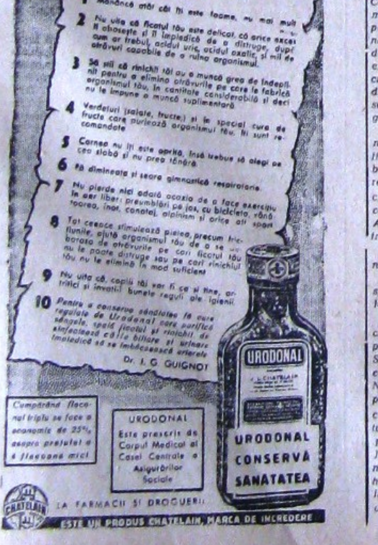
Ceeace am vrut să precizăm acuma este sentimentul de îndoială pe care jidanii încearcă să-l semene în opnia publică în legătură cu decretul de expropriere. Aşa de exemplu, jidanii spun, că acest decret nu se va aplica sau chiar dacă se va aplica, se va reveni asupra lui odată cu victoria... Angliei...

Ei bine, nu. După cum o revenire asupra exproprierii rurale, ar fi însemnat, după terminarea războiului trecut o revoluţie sângeroasă, tot aşa, s'ar întâmpla, dacă cineva ar îndrăsni să se gândească numai, că decretul „General Antonescu" ar putea să fie înfrânt.

Noi dăm jidanilor un stat care nu e lipsit de umanitate:

Să-şi caute undeva, pe glob un spaţiu. Pentru găsirea lui, le stă la dispoziţie Churchil.

Acolo să-şi strângă cu trudă şi cu sudoare, materialul necesar pentru construirea „noului cămin". Să-i vedem urcând cu samarul, cărămizi până în vârful schelei. Numai după ce le va fi crăpat palmele pe coada mistriei şi a ciocanului, vor putea avea sentimentul siguranţei şi al dreptului de proprietate. Până atunci, dreptul lor de proprietate în Ţara Românească este un simplu petec de hârtie pe care naţia îl repugnă, iar statul naţionalist dispune de el aşa cum vrea.

In atenţia Ministerului Cultelor

O delegaţie de musulmani s'a prezentat la redacţia ziarului nostru aducându-ne la cunoştinţă o serie de fapte din cele mai jalnice, din administrarea Bisericei lor. Faptele acestea sunt narate în articolul care urmează şi asupra căruia noi solicităm toată atenţia forurilor în drept. N. R.

O CHESTIE MOHAMEDANA

Dün la bugün iarân sizin sora cimoienim la cilim bilir cimin.

Ziua de eri a fost a noastră; cea de azi a noastră iar cea de mâine a cui va fi?

Proverb turcesc.

Dacă din greşeală cititorule, ai fi trecut acum câteva zile prin faţa ministerului de Culte şi Arte, te-ar fi izbit un grup de feţe orientale ce se frământau într'o limbă abracadabrantă, cu gesturi ieşite din comun şi cu feţe vinete ce aduceau mult cu ciclamenul modernist al coconetului nostru.

Viziunea aceasta te-ar fi pironit locului şi ţi-ai fi închipuit că te afli în faţa cine ştie cărui delegaţiuni, pe care nişte treburi extraordinare, ieşite din comun, o chiamă să vină dintr'un străfund de pământ, să pertracteze în citadela României.

Te-ai fi uitat lung, şi mintea-ţi diabolică, frământată de vremuri actuale, de războiul nervilor, de hărţuiala zilnică şi viitorul neamului, s'ar fi răsucit în fel şi chip pentru a găsi un mijloc spre a ajunge cu o clipă mai devreme în posesia unui eveniment pe care nu-l ştie orice muritor de rând.

Ar fi văzut cum plăcutul oriental de peste drum, cu linia ochilor căzută oblic peste dreapta nasului ce cade perpendicular pe buze, se agită într'un hal fără hal, şi curiozitatea-ţi bolnăvicioasă, nu ţi-ar mai fi dat pace, să afli măcar ceva din această frământare.

Nu ştim dacă acestea au fost motivele pentru care noi te-am suplinit şi am intrat în secretele acestor „zei", aducându-ţi la cunoştinţă, pe această cale frământarea lor mohamedană.

riaşi bătrâni începură să se îngrijoreze de soarta cultului mahomedan. Cei tineri desconsiderau manierele muftiului.

Cine sunt orientali?

Nişte turci civilizaţi. Cetăţeni ai României, ei compun o delegaţie a musulmanilor din judeţul Constanţa ce vine la Bucureşti, la Ministerul Cultelor, să aducă la cunoştinţa domnului Ministru, ţării, lumii, faptele ce se petrec înlăuntrul Baş-Muftiatului condus de D. Etem Curt Molo, în sânul conducerii bisericeşti a minorităţii mahomedane din Dobrogea.

Este vorba de muftiul Mustafa Amet, dregătorul şi conducătorul preoţilor turci din judeţul Constanţa, care a speriat prin practicele sale pe toţi enoriaşii şi hogii săi.

Ei vin cu o cerere de destituire a muftiului Amet şi numirea ca muftiu, în locul său, a d. Ismail H. A. Ziaeddin.

Ei vin cu o copie după acţiunea intentată de hogele Aziz Deulet contra muftiului, certificat eliberat de grefa tribunalului.

Oameni grijulii şi credincioşi, cu frică în respectarea datinilor şi credinţei ce nu mai pot suporta îndepărtarea credincioşilor dela religia lui Mohamet, pe care o face un cap al bisericii musulmane.

Un muftiu cu practici orientale

Incadrată de mult, din trecute vremi de tristă amintire, ca muftiu, Aman Mustafa adept al acelor timpuri, şi-a dat frâu liber pornirilor turceşti cunoscute la noi cu ocazia domniei fanariote şi pe care şi unii dintre români le exercită cu dexteritate şi cu o deosebită ardoare.

E natural deci ca primul lucru la care s'a gândit căpetenia preoţilor turci din judeţul Constanţa să fie binele lui şi numeroasei sale familii. Atunci gândul său duhovnic s'a îndreptat spre reţeaua de rudenii pe care nu o putea lăsa în părăgină şi pe care cu multă abilitate a adus-o din diferitele sate ale Dobrogei în Constanţa, nu de alta dar pentrucă să se... occidenteze.

Inceputul e greu. L-a făcut cu sine însuş, părăsind geamia din loz Mohob şi stabilindu-se în frumosul port al mării. După el au urmat neamurile. Intâi Abdulalim Izet apoi Murtigeb Huscin apoi ale rubedenii scumpe au ancorat în port fără a ţine seamă că în moscheele lor nu mai are cine să slujească. Pe hatipul Sevelat Hafuz Musa şi-l-a băgat funcţionar bisericesc la consulatul turc. Desconsiderând legile în vigoare precum că un cetăţean român nu poate servi şi primi leafă dela un stat străin fără aprobarea anumitor foruri, nu numai atât continuă să-l ţină prezent ca hatip al satului Palasul, unde nu mai domiciliază de mult şi nu mai face nici o slujbă dându-i salariu şi dela statul Român, dat fiind calitatea de „funcţionar public" a d-lui Sevela Hafuz Musa.

Dar Mustafa Amet este adeptul mai multor unităţi de măsură. Pe când pentru rubedenia [illegible] hogelor Aziz DEULET pentrucă să-şi ia leafa de preot pe care mutfiul o încasase, a fost nevoit să-l dea în judecata tribunalului, numai astfel putând îndupleca cerbicia muftiului. Aşa s'a obişnuit domnia - sa cu tăiatul şi spânzuratul. Nimeni nu-l întreba de nimic pe el, ca mai marele tuturor musulmanilor. In funcţiunea lui nu-l controla nimeni şi el era în mic un mare împerator.

La plata salariilor preoţilor din gubernia sa, el reţine câte zece până la cinci zeci de lei dela fiecare, aceasta după inspiraţie, după dispoziţie, după simpatie. Pentruce? Explicaţia e simplă. Reţinerea este, zice domnia sa, echivalentul străduinţelor, sudorilor şi şperţului pe care dumnealui le depune pentru a le încasa salariul.

Nu ştiu dacă ştiţi dar şperţul este o chestie eminamente orientală: mai precis turcească, a cărei funcţie şi floare nu o putea desconsidera muftiul Mustafa Amet. Şi... „funcţia crează organul"

La repatrierea diferiţilor turci care n'au vrut să rămână pe teritoriul bulgăresc, preferând să plece în Turcia, şi care aveau nevoie de certificate precum că fac parte din cultul musulman, măria-sa mftiul le-a perceput o taxă de una mie lei pentru oboseala de a depune o iscălitură stampilată.

Aşa se obişnuise dânsul. Nu putea biata faţă bisericească să desconsidere datina strămoşească.

[illegible]

Măsura d-lui general Antonescu şi practica Muftiului

Sunt numai câteva luni de când d. General Antonescu, Conducătorul Statului, în urma grijei ce o poartă acestui neam, pentru armonizarea salariilor la nivelul scumpetei, a urcat lefurile tuturor salariaţilor publici.

Iată una din măsurile Celui ce este la cârma statului, care, cunoscător al problemelor ce se pun în stat, în frământarea continuă, a ajuns la o primă măsură de a mări salariile pentru a putea menţine standardul de viaţă al celor ce muncesc în aparatul ţării.

E natural ca dela această urcare de salarii să nu fi fost excluşi funcţionarii de stat ai minorităţilor conlocuitoare; şi cu atât mai puţin feţele bisericeşti ale tuturor cultelor. Deci şi cultului mahomedan, cu baş-mutfii, mutfii, hogii, etc. li s'au urcat salariile în urma ordinului Conducătorului Statului.

Nu ne vom apuca acum să arătăm cum şi în ce fel această măsură a fost salutară pentru masele funcţionarilor publici, şi nici să facem consideraţiuni asupra criteriilor care au impus-o.

Ţinându-ne însă în cadrul problemei ridicate în aceste coloane, vom arăta modul cum mutfiul Constnaţei a înţeles, cu datinele-i milenare moştenite din moşi strămoşi, să aplice această măsură. Şi credem că este bine să se ştie că mustul mutfiu la plata salariilor pe luna Februarie, a reţinut fiecărui hoge suma de lei una sută pentru... intervenţiile pe care a trebuit să le depună pentru această urcare de salarii.

Nu numai pentru a lua apărarea acestei sute de lei, înstrăinată dela cei în drept, intervenim, publicând acest articol. Dar încetarea acestor practici, în această ţară, credem că este o măsură ce se impune pentru toţi deformaţii morali cari trăbăluesc în aparatul statului şi care prin aceste practici pângăresc iniţiativele şi măsurile care se iau în aceste vremuri crâncene, pentru atenuarea suferinţelor maselor populare.

Cam acestea este, atât cât ne permite spaţiul, activitatea prea sfinţitului muftiu al judeţului Constanţa.

Musulmanii, întâi preoţii mai apoi credincioşi, în urma celor ce se întâmplă în erarhia bisericească au început să ocolească moscheele şi atunci când trec pe lângă geamie privesc în sus la bunul Alahh scrâşnesc din dinţi şi bolborosesc nişte cuvinte neînţelese.

Azi aşa, mâine aşa, până când oamenii s'au hotărât să trimiată delegaţi la dregătorii şi mari din Bucureşti, spre a le aduce la cunoştinţă faptele muftiului. Au venit la Ministerul Cultelor. Au înaintat petiţia în care cer schimbarea muftiului. Au stat de vorbă cu d. PEPA sub-directorul cultului minoritarilor şi... DOAMNE AJUTA.

Burgăvan Cristu

„Die Rumänischen Nationalisten und das Bündnis mit Deutschland"

de A. C. Cusin

Sub acest titlu a apărut o importantă broşură a distinsului nostru contrate d. A. C. Cusin, care analizează cu perfectă obiectivitate raporturile dintre noi şi Germania. In câteva luminoase pagini, eminentul gazetar isbuteşte să redea tot istoricul luptelor naţionaliste care au dus prin atâtea grele vicisitudini, până la adevărul politic de azi. Subt condeiul d-lui A. C. Cusin, numele profesorului A. C. Cuza obţine desigur toată recunoaşterea care i se cuvine, în calitatea lui de promotor al apropierii noastre de politica Axei şi, în mod cu totul particular, de Germania.

Broşura d-lui A. C. Cusin reprezintă astfel fără îndoială una din contribuţiile cele mai interesante, — şi un real serviciu adus raporturilor dintre noi şi Germania.

Pe un aeroport din Africa de Nord

Aviatorii germani studiază harta înainte de a decola spre obiectivele militare inamice

Noua orientare

politică şi economică a statelor sud americane

Trebue să spunem dela început că răul de care suferă ţările sudamericane nu se aseamănă de loc cu cel de care suferă Europa. In Europe se consumă carne numai odată sau de două ori pe săptămână iar în Argentina carnea se aruncă. In ţările beligerante cafeaua a devenit o amintire iar în Brazilia, de mai mulţi ani, ea era întrebuinţată drept combustibil sau era asvârlită în mare.

Deşi acest lucru va părea oarecum paradoxal belşugul poate fi adeseori un rău tot atât de grav ca şi sărăcia. Uneori, chiar poate fi un rău şi mai mare. O ţară, se ştie, nu dispare dacă nu consumă cafea. Brazilia însă, poate fi în primejdie de moarte dacă nu-şi vinde acest produs.

Brazilia este foarte bogată în cafea, dar cum lumea nu trăieşte numai din cafea este nevoită să vândă acest produs al ei pentru a cumpăra mărfurile şi materiile prime de care are nevoe, şi care fireşte sunt multe. Brazilia, deci, dacă nu-şi poate vinde cafeaua se găseşte într'o situaţie mult mai rea de cât aceea a multor ţări europene care, este drept, duc multe lipsuri, dar au întotdeauna o producţie mai variată de cât aceea a ţărilor sud-americane.

Argentina, pe vremuri, vindea Europe i cereale, carne, etc. şi Europa vindea argentinei produsele sale industriale. Astăzi Argentina nu mai poate să vândă carnea şi cerealele ei Europei şi Europa la rândul ei nu mai poate să vândă Argentinei produsele sale industriale.

Constrânse a nu mai conta pe Europa, ţările sud-americane caută să îndrepte acest neajuns cu ajutorul Statelor Unite. Dar Statele Unite nu pot să asvârle în mare grâul lor pentru a cumpăra pe acela al Argentinei, ... pot să ardă bumbacul lor pentru a consuma pe cel brazilian şi nici nu pot să bea toată cafeaua pe care această ţară o produce.

Adeseori economia nu este de cât ştiinţa de a spune prin cuvinte grave nişte adevăruri simple. Un economist deci, ar spune că economia Statelor Unite nu are un caracter „complementar" faţă de aceia a ţărilor sud-americane. Statele Unite, deci, neputând să consume tot grâul Argentinei, şi nici să soarbă toată cafeaua Braziliei, dau Americii de Sud singurul ajutor pe care pot să-l ofere adică împrumuturi mari şi generoase. Chestiunea aceasta pentru noi este cât se poate de simplă. Cine împrumută bani într'o lume aşa de nesigură şi plină de pericole cum este lumea noastră astăzi dă dovada unui minunat curaj. Republicele sud-americane dealtfel, când au pus în buzunar milioane de dolari puse la dispoziţia lor de către Statele-Unite, nu s'au întrebat dacă gestul „sorei lor mai mari" era sau nu dezinteresat.

Concluzia conferinţei dela Montevideo este:

Statele latine ale Americii trebue să-şi înfăptuiască neatârnarea economică

Creditele au adus ţărilor sud-americane, o uşurare temporară dar nu o lecuire. Imprumuturile odată epuizate, ele s'au găsit din nou în faţa aceleaş grave probleme: să vândă produsele lor unei ţări care nu poate să le cumpere. Atunci, fireşte, au căutat altă soluţie: nu în ajutorul Statelor Unite sau în solidaritatea întregului continent american, ci în solidaritatea câtorva din ţările sud americane. După noi aceasta a fost cea mai absurdă încercare la care se putea recurge şi nu ne dumirim cum au putut unele ziare şi periodice europene să creadă că această iniţiativă are mari şanse de succes.

A urmat conferinţa dela Montevideo la care au participat Argentina, Bolivia, Paraguay şi Uruguay.

Cine vrea să aibă o idee limpede despre nădejdile pe care le-a stârnit conferinţa aceasta, să citească ultima parte a unui articol publicat în Nr. 6 din Relazioni Internazionali unde se afirmă printre altele că „America latină... vrea să fie un debuşeu pentru toată lumea fără să fie în serviciul exclusiv al vreunei ţări" şi că „dacă Statele din La Plata vor putea să realizeze uniunea lor economică, atunci înseamnă că ele au rezolvat, prin întrebuinţarea excedentelor producţiilor lor, problema care le apăsă". Şi mai departe: „Deocamdată din conferinţa uruguayană putem să deducem că republicele Americii de sud au înţeles... să rezolve problemele lor economice numai prin propriile lor forţe... Se pare deci că la Montevideo s'a urmărit crearea unei independenţe economice, deoarece Statele latine ale Americii sunt convinse că numai prin realizarea ei, vor putea să exporte, în viitor, în celelalte continente, excedentele uriaşei lor producţii fără să fie nevoite să se supună prescripţiilor unor carteluri mai mult sau mai puţin egoiste. Din această independenţă economică va lua naştere desigur, o autonomie politică susceptibilă de cele mai nebănuite desvoltări".

IN ATENŢIA legionarilor cinstiţi

Ziarul acesta are orgoliul de a fi isbutit să se ridice totdeauna peste patimile care în timpul din urmă mai ales au putut să despartă pe naţionalişti.

Lăsând la o parte toate susceptibilităţile, impunând tăcerea unor mai adânci reculegeri acolo unde ni se întâmpla să nu găsim decât recriminări şi revolte, noi am simţit că Adevărul, de cele mai multe ori, se găsea atât de o parte cât şi de cealaltă — şi am încercat astfel să facem sinteza lui.

Iar după accidentul pe care a avut să-l suporte regimul legionar, cu toate excesele lui, noi nu ne-am gândit să cântăm în corul destul de grăbit al insultei!

Dar am fost *primii*, am fost *cei dintâi*, — am fost mai ales SINGURII! — cari am analizat acestе excese în drama lor reală, am amintit prigoanele vechi, am explicat astfel, am înţeles şi ne-am ridicat *„pentru apărarea tinerilor căzuţi"*.

Satisfacţia o avem mai întâi în conştiinţa noastră desigur.

Dar ar fi ingratitudine să nu spunem că aceeaşi satisfacţie am găsit-o şi în mărturisirea atâtor buni legionari, vechi luptători, cari ne-au scris sau au venit să ne vadă — admirabile figuri româneşti pe care le vrem din tot sufletul restaurate.

Şi de aceea ni se pare că avem astăzi încă o datorie — alta. S'o spunem liber, s'o spunem deschis şi tare.

In ultimul timp ţara a început să mişune de agitatori. Indivizi de cea mai bătrână speţă, trecuţi prin toate cluburile politice, şi cari nu mai au nimic să spere de acolo de unde au plecat, acum se dau în vânt... pentru „legionari"! Ei speră să-şi vadă alt noroc politic, cu eventualele revolvere care s'ar mai găsi. In felul acesta ei aprobă fostele dezordini, aprobă anarhia, exaltă chiar cele mai inutile şi mai nesăbuite crime! Doar, să placă „legionarilor"!

Dar ei stau în umbră, — vorbesc mult, dar în şoaptă, — ei mai ales nu apar! Iar la ocne sau la moarte, nu vor merge decât nefericiţii cari s'ar întâmpla să-şi plece urechea, să-şi deschidă inimile şi să-i asculte!

Toate lămuririle legionare vor trebui spuse desigur, — şi vom colabora cu toţii s'o facem. Dar nu după indicaţiile acestor mizerabili agitatori cari împing la dezastru atâtea vieţi rătăcite!

Nimic n'ar face mai rău atât legionarilor, cât şi ţării — în grelele ceasuri de azi.

Aceasta e alarma pe care am vrut s'o dăm!

T. V.

15.000 de tone de petrol au curs în mare

In ziua de 15 Februarie, un avion german de bombardament cu mare rază de acţiune, pilotat de căpitanul D., a scufundat, la 500 km. vest Irlanda, marele tanc petrolifer britanic „Taria" de 10.354 tone. Vasul acesta, construit abia în 1939 de societatea de navigaţie şi luat apoi în chip samavolnic de englezi, se număra printre cele mai mari şi mai moderne tancuri petrolifere. Acum venea din Statele-Unite şi era încărcat cu 15000 tone petrol. In loc să ajungă în Anglia, petrolul a curs în Ocean, iar englezii au pierdut pentru totdeauna această frumoasă unitate.

Câteva ceasuri după aceea, avionul german se întorcea la baza sa. Aceasta este o nouă izbândă a bombardierelor germane cu mare rază de acţiune, după ce tot ele reuşiră, cu câteva zile înainte, să distrugă un convoiu inamic, care naviga la Vest de Portugalia.

Unde este siguranţa căilor maritime ale Angliei? Unde este mult trâmbiţata stăpânire a mărilor? Pe vremuri, Londra profetiza că escadrele germane nu vor putea decola, căci nu vor avea alcool. Acum englezii aşteaptă cu înfrigurare sosirea oricărui tanc. In timp ce Reichul are imense rezerve de petrol şi o mare producţie proprie. Nădejdea Angliei, singura dealtfel, se rezumă la ajutorul de peste Ocean, la livrările din Statele-Unite, care obişnuesc să spună că deţin 60% din întreaga producţie mondială de petrol.

La toate acestea, Germania n'are de dat decât un singur răspuns, cât se poate de limpede: alt tanc petrolifer a fost scufundat de aviaţia germană la 500 km. Vest de Irlanda.

Căpitanul D. stă surâzător în faţa aparatului său. I-a crescut barba, este puţin obosit, dar mulţumit. Şapca altă este dată pe ceafă, epntrucă toţi oamenii, zburători şi personal terestru, să-l poată recunoaşte dela un kilometru. Toţi sunt mândri de comandantul lor de escadrilă. Peste 70.000 tone de vase inamice au fost doar trimise „la fund" de acest om. Anul trecut, pe aceiaşi vreme, acest căpitan reuşi să dea o lovitură similară, scufundând deasemenea un tanc petrolifer, de 10.000 tone.

Astăzi, omul acesta, care stă acum în mijlocul subalternilor săi, este unul dintre aviatorii germani de bombardament, care au înregistrat cele mai numeroase succese. Nu se întoarce niciodată cu mâna goală acasă. Astăzi poate din nou să spună:

„Meritul este al pilotului secund:. Şi să adauge privind spre un tânăr şi blond sublocotenent, care condusese aparatul în clipa atacului: „Ne-am putut pregăti în linişte. Fiecare la locul său. Vasul inamic caută să scape, îndreptându-se cu toată viteaza spre est, spre Anglia. Dacă am fi întârziat, poate că ar fi scăpat.

Când l-am zărit, ne-am dat seama, că avem de a face cu un tanc din cele mari. Ne-am luat după el. Chiar de la primul atac, două din bombele noastre îl şi nimeriseră. O spărtură imensă a fost făcută într'unul din pereţii laterali. O coloană uriaşă de apă s'a ridicat în neri într'o clipă o mare pată de petrol eşise la suprafaţa apei.

Nu ne-am mulţumit numai cu atât. Am atacat din nou, reuşind să aruncăm 2 bombe chiar pe fronte. Efectul lor s'a văzut de îndată: aburi au început să iasă din toate părţile vasului. Petrolul a început să ţâşnească din nou şi să se verse în mare. Am aruncat alte bombe înainte de a ne îndrepta spre casă.

N'am văzut vasul inamic scufundându-se, dar l-am auzit semnalele S. O. S., pe care le trimetea unei staţiuni de pe coasta engleză. In mesajul său, vasul spune că a fost atacat şi bombardat de un avion. Ştim cu preciziune că acest vas nu va mai ajunge niciodată pe coasta engleză şi că încărcătura lui va trebui să fie ştearsă din registrul respectiv".

Astfel, echipajul german a putut afla din chiar mesajul pe care vasul îl transmitea prin radio, că atacul avusese un succes deplin. Soarta a lovit acest vas departe de Continentul european. S'a scufundat, navigând pe o cale maritimă pe care Anglia pretinde că este stăpână.

Mai bine zis, era stăpână, până în ziua când şi-au făcut apariţia avioanele germne cu mare rază de acţiune. Calea aceasta este acum controlată permanent de bombardierele germane.

D. Matsuoka, ministrul afacerilor străine al Japoniei, însoţit de d. von Ribbentrop, trecând în revistă compania de onoare, la sosirea sa în Berlin.

Alianţele noastre din trecut şi prezent

de Arhitect Mucichescu-Tomei

Evenimentele din ultimii doui ani au dovedit iarăşi că o ţară nu poate dura în istorie dacă nu-şi sprijină fiinţa ei politică pe alianţe de care să se lege prin marile ei interese. La aceste interese, dacă se adaugă şi o prietenie care să fie expresiunea sinceră a sentimentelor, alianţa devine ideală. Aceste două condiţii asigură durabilitatea unei alianţe. Dacă este îndeplinită una şi este nesocotită cealaltă, alianţa se naşte moartă sau se prăbuşeşte în timp. Vom căuta să analizăm în lumina acestei axiome, trecutul şi prezentul politicei noastre externe dela războiul trecut şi până în prezent. Subiectul este — fără îndoială — vast. Deaceea îl vom trata în linii mari ocupându-ne numai de câteva momente cruciale ale politicei noastre externe.

Pentru o sistematizare a discuţiei, vom împărţi politica noastră externă în trei mari capitole:

I. Primul capitol îl formează politica noastră de totală aservire materială şi sufletească faţă de Franţa şi Anglia.

II. In faza doua, care cuprinde ultimii doui ani — până la 6 Septembrie 1940 — politica noastră externă a vroit să fie abilă, urmărindu-se prin aceasta adaptarea la evenimentele neprevăzute, nesocotindu-se complect regulile aproape clasice, anunţate la început.

III. In fine, faza ultimă este faza pe care o trăim în prezent şi care a fost croită de generalul Antonescu.

Ne vom opri, câte puţin, asupra fiecăruia dintre capitole.

După terminarea războiului mondial, poziţiunea noastră normală a fost aceea pe care am ocupat-o: alături de aliaţi. Am dus alături de ei războiul şi am realizat prin sacrificiul sângeros al nostru şi prin ocncursul platonic al lor, visul nostru de veacuri: România Mare. Am uitat în acest moment de delir toate şicanele ce ni le-a făcut — în perioada de pregătire a păcii — „marele" nostru prieten: Clemenceau.

Deasemenea am uitat lupta crâncenă pe care reprezentanţii României au dus-o la conferinţa păcii cu „marii noştri aliaţi *cari ne impuneau să dăm drepturi jidanilor*. A trebuit să suportăm această umilinţă. *Ne-am lărgit hotarele dar ne-am ucis independenţa.*

Mai târziu, Octavian Goga avea să ilustreze într'o splendidă formulă, această tragedie:

— *„In timp ce noi jucam hora unirii, jidanii ne-au furat portofelul..."*.

Şi aşa a fost. Ni s'a umplut ochii de soarele şi „codrii verzi" ai Ardealului, dar n'am băgat de seamă că în dosul lor se ascunde hidra jidovească.

Deaceea, am uitat...

Ne-am aruncat cu toată pasiunea în braţele aliaţilor noştrii şi le-am dăruit timp de două decenii tot hambarele noastre fără fund, petrolul nostru şi aurul nostru cu care plăteam datorii nesfârşite. Şi le-am dat mai ales dragostea noastră sinceră. Cu ce ne-au răsplătit? In schimbul trenurilor şi vapoarelor încărcate cu mărfuri ne-au dat fier vechi, căruia, după părerea „experţilor" îi zicea armament. *Cea mai indiscutabilă dovadă a acestei afirmaţiuni a făcut-o Tardieu, care, într'un articol judicios, apărut în presa franceză acum trei ani, făcea guvernului francez un aspru rechizitoriu acuzându-l de lipsă de corectitudine faţă de noi.* Comenzile noastre de armament nu se executau la timp, iar atunci când se executau ele constău din piese demodate şi nefolosibile. Iar noi continuam să privim spre „marii noştrii aliaţi", ca spre Dumnezeu. De ce? *Pentru că aşa cereau interesele democraţiei. Pentru că aşa pretindea Titulescu"; pentru că — în sfârşit — aşa vroia iotia oculta jidănească dela noi şi de aiurea.* Iar pentru că „aliaţii" noştrii erau prea departe, ei au încercat să ne dea o iluzie în plus. Deaceea au creiat o aşa zisă „înţelegere balcanică", din care făcea parte şi „prietenii" noştri sârbi, cari stăteau cu noi la masă, dar erau cu ochii pe Banat. Acest gând ascuns s'a transformat în realitate concretă în 1938 când şi-au formulat pretenţii asupra acestei fâşii din trupul nostru. Cât ne-au fost aceşti s'a văzut mai târziu când am pierdut Basarabia şi Ardealul. Ziarele au reprodus zilele acestea pasagii din presa sârbească care jubila în cele mai dramatice clipe ale vieţii noastre ca stat. Şi totuşi când ne-a costat pe noi plimbările dela Bucureşti la Belgrad, o ştie ministerul de externe...

Cu astfel de alianţe, cu astfel de instrumente apocrife de politică externă, lipsind fie avantajul material — cum a fost în cazul Franţei şi Angliei — fie sinceritatea cum a fost în cazul „Inţelegerii Balcanice", am trăit în cea mai crudă minciună timp de două decenii. *Iar vasalitatea noastră faţă de Franţa şi Anglia a culminat în Februarie 1938, când miniştrii Angliei şi ministrul Franţei de pe atunci Thiery, a cărui nevastă era jidoaică) s'au prezentat în audienţă la palatul regal şi au cerut formal înlăturarea guvernului Cuza-Goga.* Ordinul era emanaţia ocultei jidoveşti. Executarea lui s'a produs fără şovăire, peste două zile. *Incercarea de pe atunci, de a aläturа Ţara noastră de Germania şi de a repara imensa greşeală făcută în trecut de Nicolae Titulescu-punilor" s'a prăbuşit.*

In locul unui guvern naţionalist, s'a instalat o dictatură care a- in istorie, o pagină glorioasă. vea în forma ei exterioară puncte de tangenţă cu Germania şi Italia, dar care era dirijată în taină de finanţa tuturor Kaufmanilor. De aici încolo începe faza doua a politicei noastre externe, faza nenorocitelor abilităţi. Se fac vizite regale la Londra şi la Paris, dar nu este ocolit Berlinul. Se încearcă trimiterea ca ambasador la Berlin a lui Vaida-Voevod — aşa zisul prieten al Germaniei — dar este trimis cu toate onorurile la Paris, d. Gh. Tătărăscu. După moartea lui Armand Călinescu, se părea că drumul spre Berlin se netezeşte. Diplomaţi maleabili bat la poarta Reichului şi-şi prezintă cărţile de vizită de prieteni ai Germaniei: fie legături de încuscrire cu cine ştie ce personagiu din cuprinsul Germaniei, fie măcar cu vreun fost ministru din... guvernul Marghiloman. AU GRIJE INSA SA PASTREZE LEGATURA CU CEI CE CEREAU GARANTAREA HOTARELOR FORŢELOR ALIATE.

Această epocă este [illegible] stă. Ea cuprinde acte de [illegible] pe cari nici măcar etica [illegible] liticei externe nu le admite. [illegible] sadorii noştri se duc ziua la [illegible] şi noaptea la Paris sau Londra [illegible] tr'o astfel de postură [illegible] ne surprind evenimentele din [illegible] într'un singur an plătim [illegible] şi lacrimi de trate toate [illegible] rile în vag ale celor douăzeci de ani de politică externă.

La 6 Septembrie, Generalul Antonescu opreşte debandada şi [illegible] mă clica ce monopolizase [illegible] unea Ţării şi a poporului.

Iată că ne găsim acolo unde trebuia să fim de mult: de [illegible] ani. Discursurile politice ale lui A. C. Cuza, părute de curând sub îngrijirea d-lui Cusin, ilustrează [illegible] bine momentele prielnice [illegible] schimbări în orientarea noastră externă. Dar A. C. Cuza era un „[illegible] bun". Cuminţi şi patrioţi nu [illegible] aceia ce au rupt ţara în două [illegible] dragul unor ambiţiuni [illegible] munerate.

De acum înainte politica noastră externă îşi are o linie precisă. Toate drumurile merg astăzi la Berlin. Or care alte poteci [illegible] duc spre necunoscut. Fără îndoială că de câte ori plecăm spre [illegible] capitală a Europei şi poate chiar a lumii sunt unii, cari ne pun piedici. Pe unii îi cunoaştem: sunt jidanii. Nu ne surprinde, întru cât este firesc să-şi apere ultimele lor speranţe. Pentru jidani, Churchill este mai presus de Moise. Sunt liberi să creadă în el. Avem [illegible] certitudinea că dacă Moise a [illegible] trat în cultul jidanilor prin minunea făcută la Marea Roşie, atunci lui Churchill are să-i fie [illegible] tocmai această mare. De altfel marea tragedie a jidanilor dela noi a început. In curând vom vedea-o desăvârşită.

Ne indispun însă slugile jidanilor. Aceştia fie că-şi zic liberali, fie că-şi zic ţărănişti, mai speră încă într'o a „doua venire" a lui Israel. Ei nu pot uita niciodată vremurile de aur când Ţara se conducea din Sărindar.

Şi mai sunt în fine, aşa zişii pasionaţi, care adorm cu mâna pe butonul dela radio, cântând vocea jidanului Grindea dela radio Londra, care ameninţă Europa din „studio".

Pentru aceştia avem un fel de compătimire, mai ales că se împlineşte anul de când cântă zadarnic pe undele minciunii victoria Angliei.

Credem că până la urmă realitatea crudă îi va desamăgi. De abia atuncia îşi vor da seama că au rătăcit pe drumurile arătate de Israel. Şi vor regreta. Iar întoarcerea lor în marea masă a Ţării va fi poate tot aşa de pasionată.

Atuncia întreaga Ţară va merge în Capitala Axei, cu gândul la interesele supreme ale ei, dăruindu-se totdeodată cu tot sufletul unei sincere prietenii. Numai astfel, alianţa noastră de astăzi va înscrie

Cărţi-Reviste

Două publicaţii Moldovene

„Cetatea Moldovei", Cuget Moldovenesc

In graba cu care noi suntem obligaţi să ne uităm în jurul nostru, lângă atâtea probleme de altă gravitate care ne solicită o atenţie de fiecare minut, am comis fără îndoială, şi nu o singură dată păcate din cele mai grele împotriva unor interesante manifestări, semnificative mai ales, ale gândirii şi scrisului nostru.

Cărţi, ziare, reviste, atâtea alte publicaţii, care ne-au venit din toate părţile şi pe care continuăm a le primi la redacţie, au trecut fără măcar să fie menţionate în paginile noastre !

Nimeni să nu se supere totuş şi mai ales să nu se supere atâţia tineri poeţi pe cari cu deosebire îi iubim. Tăcerea noastră n'a fost o lipsă de atenţie: a fost numai o lipsă de timp, de personal redacţional, ...şi de atâtea alte lucruri pe care le necesită fără îndoială orice redacţie mai puţin săracă decât a noastră! Să sperăm totuşi că va veni rândul tuturor.

Dar de neiertat mai ales ni se pare de a nu se fi spus aici nici un cuvânt despre două mari publicaţii moldovene care sunt totuş atât de aproape inimii noastre.

CETATEA MOLDOVEI, mai întâi. Demult Iaşul n'a mai avut ceace să se poată chema o mare revistă. Mutarea *Vieţei Româneşti* la Bucureşti — o adevărată dezerţiune... inutilă de altminteri ! — apoi declinul fatal, declinul inevitabil al acestei publicaţii pe care o conduceau în ultimul timp bietul domn Ralea, ajutat de unu, „Sichianu", toate aceste accidente au făcut să rămână fără nicio publicaţie de seamă tradiţionala cetate a Junimii. Măruntele încercări de mai târziu — *„Insemnări ieşene"* şi altele — n'au mai putut să redea nimic din vigoarea de altă dată, cu atât mai mult cu cât ele exploatau aceeaşi ideologie destul de masonică, iar, literar, aceleaşi pasiuni vânătoreşti ale d-lui Sadoveanu, care au epuizat şi admiraţia, şi atenţia, şi buna voinţă chiar...

In această conjuctură apare CETATEA MOLDOVEI. Dar când a apărut, ea nu promitea să fie aproape nimic din ce este azi.

Pornită din pasiunea atât de intransigentă a unui brav luptător, la primele numere totuş CETATEA MOLDOVEI nu izbutea să fie decât o foae de polemică — o polemică însă nu numai cu oamenii, nu cu ideile, dar par'că mai mult cu sintaxa şi cu ortografia chiar. Era în sfârşit o foarte irasibilă redacţie în care rdicai de pe jos mai ales masoni, şi chiar tot felul le masoni... dintre aceia cari au fost şi chiar dintre cei cari nu au fost niciodată! Cu acest prilej bietul Octavian Goga a trebuit să intre şi el prin hrube...

Ieşită însă de sub direcţia puţin sprinţară a d-lui Giorgie Pascu, CETATEA MOLDOVEI apare de data asta, sub conducerea d-lui Gheorghe Cuza cu fruntea ei de mare publicaţie regională. Şi dacă vechea revistă a lui C. Stere şi a d-lui Ralea a fost ceeace se ştie, de data asta însă o vieaţă cu adevărat românească se ridică în CETATEA MOLDOVEI Colaborările rezumă tot ce are vieaţa noastră culturală mai de preţ şi mai bun. Dar mai ales, oricât de tânără, nu s'ar putea spune totuş că revista aceasta nu are o tradiţie, — după cum nu-i lipseşte doctrina. E tradiţia de atâtea decenii glorioasă şi e însăsi doctrina lui A. C. Cuza. In felul ăsta „Cetatea Moldopei", nu face decât să dea expresie unui vechi suflet românesc, care de mai multe zeci de ani îşi va fi căutat zadarnic formula lui de gândire şi artă.

D. Gheorghe Cuza a luat pe umerii lui această sarcină covârşitoare, cu tot entuziasmul unei tinereţi inepuisabile— dar deopotrivă cu toată răspunderea... Şi cu tot riscul. Primul număr pe care l-am văzut însă, este o anticipare a marelui triumf. Pasiunea d-lui Gh. Cuza pe de altă parte, nu se mai discută: n'avem astfel nici un motiv să ne îndoim de o mare biruinţă în timp.

Iaşul are în sfârşit, o revistă. La mulţi ani...

CUGET MOLDOVENESC este o cunoştinţă mai veche a lecturilor noastre. Reorganizată acum, revista aceasta se leagă de numele luminos al d-lui Petru Stati, nostalgiantt poet al melancoliilor moldovene. Ieşită din atâta avânt şi din atâta ardoare, era imposibil ca revista aceasta să nu cunoască ea însăşi una din cele mai frumoase biruinţe. Ca şi *Cetatea Moldovei*, înfăţişarea *Cugetului moldovenesc* este demnă de cea mai occidentală ţinută. Colaborările care o servesc, cu o credinţă de atât timp nedesminţită, nici ele nu sunt cu nimic mai prejos. Ar fi să cităm la întâmplare numele d-lui Gheorghe A. Cuza desigur, al d-lui Petru Stati, George Lesnea, al d-nei Maria Cuza, o delicată poeţă, ca însăşi, — ca să pricepem că s'a grupat aici, ca şi la Cetatea Moldovei, aproape tot ce gândeşte simte şi cântă în Moldova de azi.

Ca o consideraţie generală în sfârşit, dacă recenzentul de aici îşi îngădue o imixtiune în atribuţiile respectivelor comitete de redacţie, ar fi poate ca să observe o abundenţă de versuri... adeseori nu cu totul justificată.

Dar iată faptele prietenilor noştri din Moldova. Ele sunt de invidiat. De altfel de azi înainte promitem să revenim. Vom participa la aceste frumoase triumfuri, cel puţin cu entuziasmul nostru — care se dă întreg acestor admirabile realizări.

A. I.

NUMARUL VIITOR AL ZIARULUI NOSTRU APARE

Duminică 27 APRILIE dimineaţă

Pe un aerodrom din Africa, piloţii germani se înţeleg de minune cu un tânăr indigen

„Gazeta Comerţului"

D. A. C. Cusin, militant al luptelor noastre naţionaliste şi gazetar de bine cunoscută atitudine românească, a luat — cu începere din acest număr — conducerea **Gazetei Comerţului**. Excelentul hebdomadar economic apare astfel a fi printre cele mai utile publicaţii de specialitate, aducând largi comentarii, articole şi o bogată informaţie de câmpul industriei, economiei şi al finanţei.

In acest număr, d. A. C. Cusin semnează un frumos articol care fixează poziţia noastră economică în Europa de azi.

Dorim confratelui nostru cel mai deplin succes în lupta pe care şi-a asumat-o.

IMPRIMERIILE „TIPARUL ROMANESC" S. A. Str. Sărindar Nr. 16